

noget lignende Tal af Befolkningen, der ikke kunne faa deres religiøse Trang tilfredsstillet i den evangelisk lutheriske Kirke, saa paaftaar jeg, at saa kan det ikke nytte, at der staar i Grundloven, at den evangelisk-lutheriske Kirke er Folketirke, thi saa er det ganske simpelt kun en Løgn. Vi maa huffe paa, at det er for saa vidt ørkesløst at behandle dette Lovforslag, som der under den nuværende Regering i alt Fald ikke kan være Tale om at føre det igennem. Men naar der kunde være Tale om at føre denne Sag igennem, vilde jeg for mit Vedkommende, netop for at Folk kunne faa deres religiøse Trang tilfredsstillet, aldeles ikke betænke mig paa at stille Forslag om at faa den Paragraf i Grundloven ophævet, som jo efter erfarne Præsters Udsagn udtrykkelig er en Løgn: at den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folketirke.

Bojsen: Det sidste fører os jo helt bort fra, hvad der her foreligger; her drejer det sig kun om et Lovforslag indenfor den nuværende folkekirkelige Ordning. Men maa jeg føje til, at det, der gav mig Anledning til at sige de Ord, som jeg før fremsatte, det var, at det er utvivlsomt saa, at vilde man forsøge paa at stramme de folkekirkelige Baand, vilde man komme ind i en saadan Række af indre Modsigelser og Vanskeligheder, at det utvivlsomt tilsidst vilde føre til Folketirkens Sprængning. Jeg tror, at alle de, der er interesserede i den taaleligst mulige Frihed paa dette Omraade, ogsaa for Præsterne selv, skulde være varsomme med at paafalde i nogen særlig Grad Foranstaltninger, der skulde kunne ordne disse Tilstande. Thi der vil overordentlig vanskeligt hverken ad Lovgivningens eller ad administrativ Vej kunne bringes en saadan Ordning, at nogen virkelig frisindet Mand kan føle sig fuldt ud betyget.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Berg): Det ærede Medlem fra Middeleft (Henning Jensen) var saa høflig at henvende sig til Forslagsstillerne angaaende en nærmere Overvejelse af det af os indbragte Forslag. Jeg skylder det ærede Medlem et Par Ord i Anledning af denne Høflighed. Det ærede Medlem hører jo nemlig til det Flertal, til hvis Baretægt vi have betruet

dette Forslag, og vi vente ikke at faa nogen særlig Indflydelse paa dette Forslags Stæbne. Naar det ærede Medlem desuagtet paafalder os til nærmere Betragtning angaaende disse Spørgsmaal, forekommer det mig, at Forslagsstillerne gennem deres Ordfører maa give ham Svar. Jeg har ikke forstaaet det ærede Medlems Udtalelser saaledes, som det forekommer mig, at der er faldet Ytringer om fra anden Side. Jeg har ikke forstaaet det saaledes, at det ærede Medlem vil have strammet Baandene i Folketirken, men jeg har forstaaet det saaledes, at han vil have Baandene, Samvittighedsbaandene, løsnet i Folketirken, saaledes at der kunde blive større Sandhed i Folketirken baade med Hensyn til dens Lærere og de læge Medlemmer. Taget saaledes i Almindelighed skønner jeg ikke rettere, end at det ærede Medlem i den Henseende staar fuldstændig paa samme Side, som en meget stor Del i alt Fald af aføede Biskop Grundtvigs Venner have staaet og have arbejdet for i en meget lang Aarrække. Det er mig ikke nærværende, at der af disse Mænd — en stor Del fremragende Gejstlige og mange Løgsfolk — der den Gang sluttede sig til Væren om Præstefriheden, krævedes, for at en saadan Lærefrihed skulde gives, en Forandring af Grundloven; der krævedes blot, at Præsterne ikke skulde forbinde sig til de symbolste Bøger, saaledes som nu, men give en almindelig Erklæring og Tilfagn om at ville handle derefter efter bedste Overbevisning. Er det nu saaledes — jeg skal ikke komme dybere ind derpaa — saa forekommer det mig — hvad enten man er enig med det ærede Medlem i religiøs Henseende eller ej, efter hvad vi i den senere Tid have erfaret — at det ærede Medlem staar paa et frispindet Standpunkt i den Henseende, et Standpunkt, som for en stor Dels Vedkommende peger i samme Retning, som den kirkelige Bevægelse her til Lands for en længere Tid siden er gaaet, og for hvilken de have virket. Jeg tør ikke benægte, at det ærede Medlem har Ret i sinset om, at Præstestanden i Folketirken var stillet saaledes, at den ikke var i Fristelse til at prædike imod sin religiøse Overbevisning for at kunne blive sidende i Embederne; jeg deed, at der er mange af den Anskuelse. Jeg skal dernæst ogsaa sige, at dette kan have en anden Begrundelse. Der er blevet sagt, at det var en